

Next stop – small islands

Stockholm den 12. marts, 2015

Projektets temaer

- Jobskabelse og erhvervsudvikling
- Bosætningsarbejde og ø-branding

Med støtte fra Nordic Demographic Program i Nordregio

Samarbejdspartnere

- Sammenslutningen af Danske Småøer
- Skärgårdarnas Riksforbund
- Finlands öar RF – Suomen Saaret RY

Program

- Kl. 11.00 v./Claus Jensen
  - Befolkningsudvikling samt alders- og kønssammensætning
  - Om workshops
  - Erhvervshistorier
  - Om bosætningsarbejde
  - anbefalinger

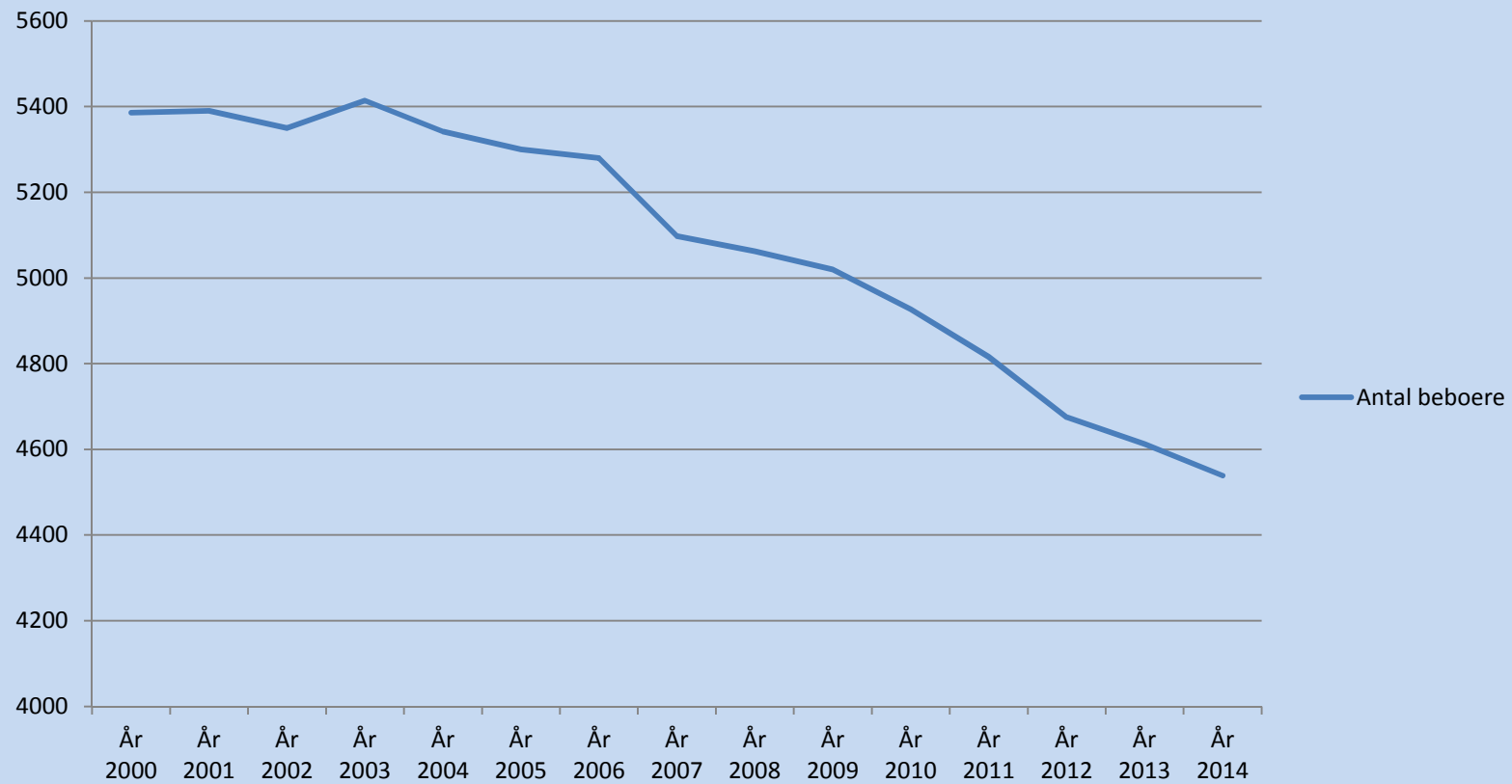
Program

- Kl. 12.00 v./ Ulla Herlitz, Mikrofond Sverige
  - Er mikrofonde et redskab til udvikling?
- Kl. 13.00 Lunch på Moderna Museet
- Kl. 14.00 De tre ø-foreninger har ordet
- Kl. 15.00 DEBAT Er der politisk vilje til udvikling af de småøer?
- Kl. 16.00 Tak for i dag

Befolkningsudvikling på 27 danske øer

Antal beboere

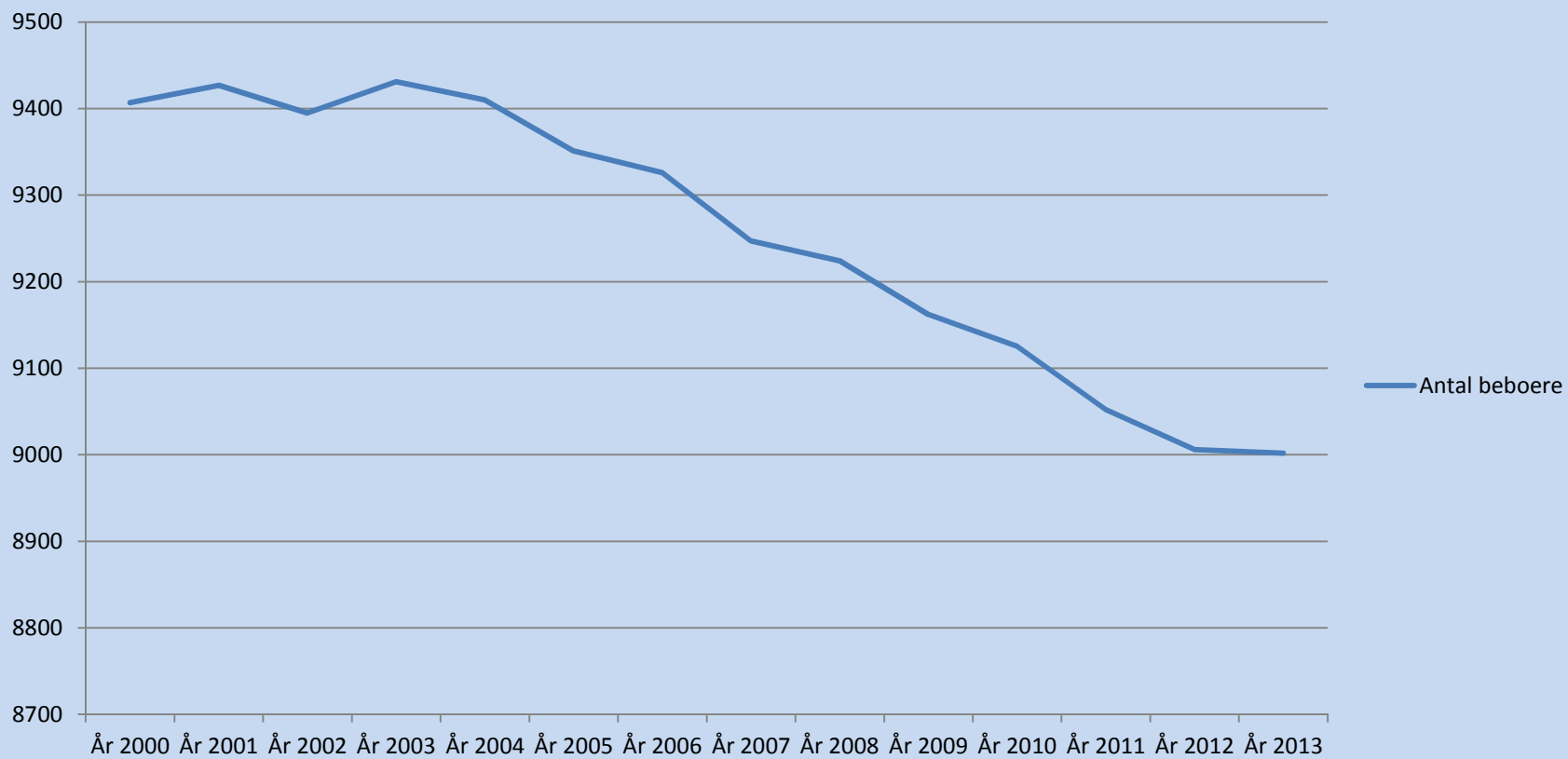

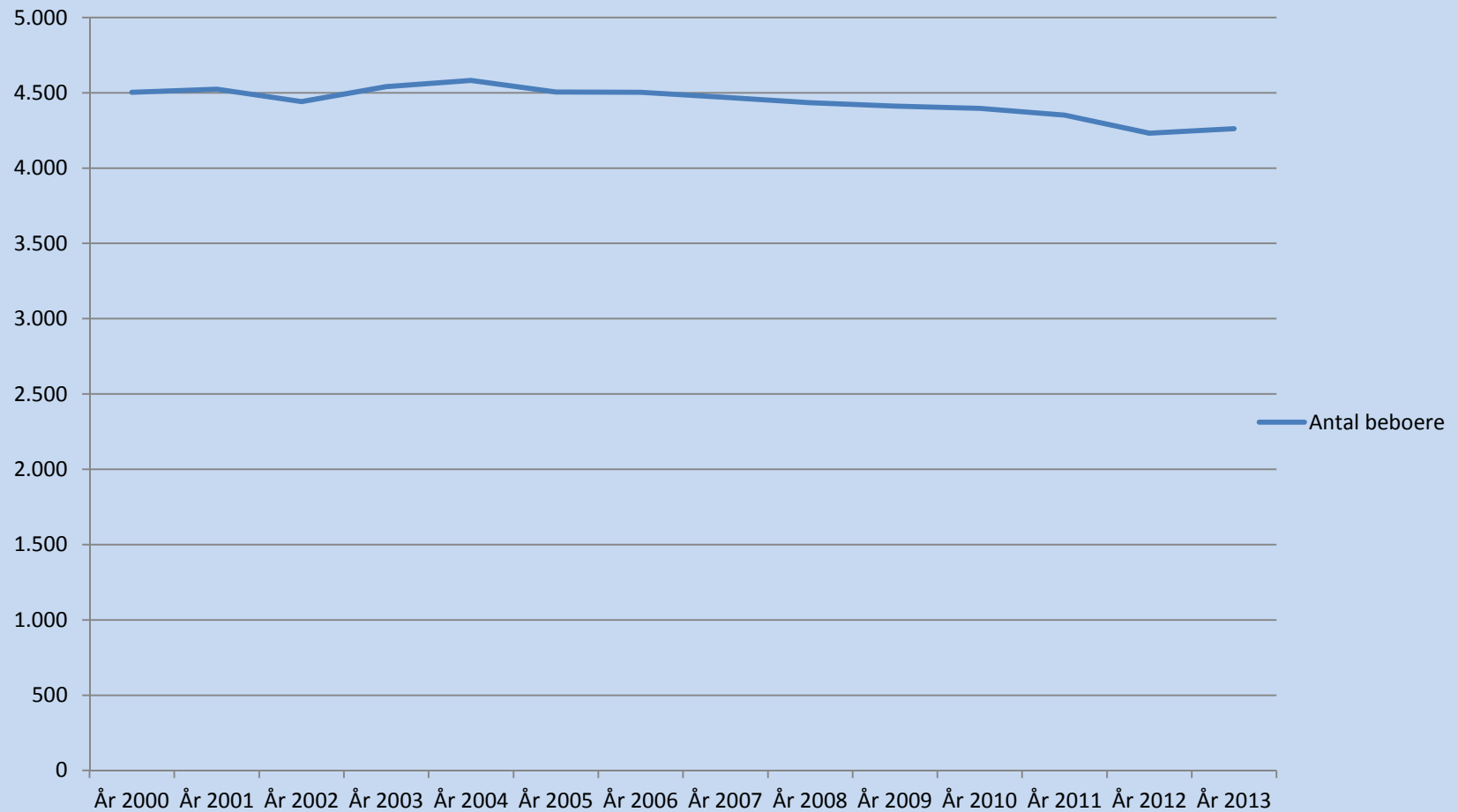
Befolkningsudvikling 20 svenske øer

Antal beboere

Befolkningsudvikling på 21 finske øer

Tang og fiskeforarbejdning

Marineservice på Nagu

Callcentre i Skærgården

Whisky på Ven

Danske øers bosætningskampagne

Øboere kender ikke til sort sne

Et år med den bløde sne er faktisk en fantastisk oplevelse. Det er ikke mindst for de små børn, der elsker at lege i sneen. Men det er også for de voksne, der elsker at gå på ski eller på skøjter i vinterlandene. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark.

BlivØbo.nu

Øboere får friskere sushi

Øboere får friskere sushi. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark.

BlivØbo.nu

Øboere dyrker sjovere fitness

Øboere dyrker sjovere fitness. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark.

BlivØbo.nu

Besøg en ø den 9. juni

De små øer holder åbent året rundt. Den 9. juni lægger vi os dog ekstra i søen for at give dig en fornemmelse af livet på øerne, og de muligheder der er. Oplev en af de 27 små øer og få information om den, du vil besøge. Vi lover at gøre det så godt som muligt for dig.

BlivØbo.nu

Øboerne kommer til storbyen den 12. maj

Øboerne kommer til storbyen den 12. maj. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark.

BlivØbo.nu

Øboere har sjovere specialbutikker

Øboere har sjovere specialbutikker. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark.

BlivØbo.nu

Øboere har plads til eftertanke

Øboere har plads til eftertanke. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark. Det er en fantastisk oplevelse, der kan bringes til Danmark.

BlivØbo.nu

Danske øers bosætningskampagne

Lokalt bosætningsarbejde på Fejø

Vi søger JERES ødrøm!

Bosætningstrategier på Brändö

Udlejningsboliger på Koster

ANBEFALINGER

- **Hvilke initiativer kan tages lokalt i øsamfundene for at fremme jobskabelse og erhvervsudvikling?**
- Kortlægge kompetencer, erhvervsstrukturer og potentialer i ø-samfundet
- Inkludere seniorer og deltidsøboere og gøre brug af deres ressourcer
- Danne udviklingsforeninger/selskaber
- Vove at investere lokalt
- Kæmpe for den offentlige service og sikre sig at offentlige opgaver løses i samarbejde med ø-virksomheder
- Lægge lokale udviklingsplaner, men med en stærk bevidsthed om, hvad de skal bruges til
- Huske kulturtilbud til turister – for at være et attraktivt turistmål
- Erhvervsnetværksdannelse – virksomheder skal i højere grad se hinanden som partnere frem for konkurrenter
- Opkøbe ejendomme og udlægge dem til erhverv eller indslusningsboliger
- Inddrag unge mennesker i forenings- og udviklingsarbejde

ANBEFALINGER

- **Hvilke initiativer kan ø-foreningerne tage for at styrke jobskabelsen og erhvervsudvikling?**
- Lobbye for bedre rammebetingelser, eks. færge, fiber, finansiering og for anerkendelse af værdien af deltidsarbejdspladser
- Gå i spidsen for analysearbejde af ø-samfundenes kompetencer, potentialer og behov. Kortlægning af eksisterende erhvervsstrukturer.
- Tilbyde kurser i projektsamarbejde og kommunikation
- Arbejde for at forvaltning af lokale ressourcer og opgaveløsning foretages lokalt
- Til stadighed styrke ø-foreningens adgang til beslutningstagere
- Tilbyde uddannelse og mentorordninger

ANBEFALINGER

- **Hvilke initiativer kan og bør tages national-politisk for at fremme jobskabelse og erhvervsudvikling?**
- Anerkende færgen som øboeres landevej, dvs. anerkende nødvendigheden af en vis kvalitetsstandard og en prispolitik, der ikke hæmmer udviklingen
- Positiv særbehandling af øboere kan stille øboere og "fastlændinge" lige
- Erkende at uden helårssamfund mister øer og skærgård attraktivitet som turistmål
- Være fleksible i fortolkning af lovgivning, når den ikke giver mening i de små samfund, eks. strand- og kystbeskyttelse.
- Påbud om offentligt udbud bør der kunne dispenseres fra (bagatelgrænse)
- Sikre adgang til lånefinansiering, evt. med inspiration fra den svenske mikrofonds-model
- Politikere og embedsmænd skal opkvalificeres i deres viden om øer og skærgård

ANBEFALINGER

- **Hvilke initiativer kan tages lokalt i øsamfundene for at fremme bosætning?**
- Tage kontrol over ejendomsmarkedet
- Danne lokalt styrede boligselskaber med udlejningsboliger
- prøve/indslusningsboliger
- styrke lokale beboerforeninger og nævn og deres høringsret, skabe en "øens stemme".
- Søge indflydelse i og dialog med den kommunale planlægning
- Stifte selskaber, der skaffer kapital og opkøber ledige huse
- Påvirke de lokale myndigheder for lempeligere regler
- "Boligbank" på internet
- Integrere deltidsøboere i ø-samfundet og se dem som en ressource
- Tag godt imod nye beboere også deltidsøboere
- Bedre brochurer/kampagnemateriale, der ikke bare signalerer sol og sommer, men fortæller den "ærlige" historie
- Mere unikke og attraktive boliger

ANBEFALINGER

- **Hvilke initiativer kan ø-foreningerne tage for at styrke bosætningen?**
- Påvirke politikerne til at særbehandle øboere positivt (§174 Lissabon-traktat)
- Inspirere de lokale ø-foreninger til at stifte udviklings- andels- og boligforeninger (drejebog/best practise)
- Drejebog i hvordan man sikrer sig bestemmelsesret og bopælspligt
- Retten til at bo i sommerhus helårs (dansk/finsk ønske)
- Kortlægning af tilflytning (også fraflytning), hvorfor, motiver, familiestrukturer
- Analyse af, hvad der skal til for at folk vil flytte ud på øerne

ANBEFALINGER

- **Hvilke initiativer kan tages national-politisk?**
- Få landspolitikere til at møde øboere, ud og opleve ø-virkeligheden
- Adgang til alternativ finansiering (eks. mikrofonde)
- Søge dialog med politikere om lovgivningens påvirkning af ø-samfund (eks. strandbeskyttelse)
- Værne om offentlige jobs og tilbud – kort og godt sikre rammevilkårene for et helårsliv på de små øer